

Αριθμ. Φ.80000/οικ.23794/790/5.8.2013

Σύσταση και Λειτουργία του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών

Αθήνα, 5/8/2013

Αριθ. Πρωτ. : Φ.80000 / οικ.23794 / 790

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ : Β΄

Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29

Ταχ. Κώδικας : 10110 - Αθήνα

Πληροφορίες : Ε. Ράπτη

Ε. Βρέκου

Τηλέφωνο : 210 – 3368109

210-3368124

FAX : 210 – 3368110

ΘΕΜΑ : «Σύσταση και Λειτουργία του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών»

Με τις διατάξεις του άρθρου 101 του ν. 4172/2013 «Φορολογία Εισοδήματος, Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του Ν.4046/2012, του Ν.4093/2012 και του Ν.4127/2013, και άλλες διατάξεις», προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ) – ΦΕΚ 167/23.7.2013, τεύχος Α΄).

Σκοπός του ΚΕΑΟ είναι η θέσπιση ενιαίων διαδικασιών και μηχανισμών για την έγκαιρη είσπραξη των οφειλών και των καθυστερούμενων εισφορών των ασφαλιστικών οργανισμών με στόχο την ενίσχυση της βιωσιμότητας τους συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Η δημιουργία του Κέντρου αποτελεί μνημονιακή δέσμευση που έχει αναλάβει η χώρα μας, από την υλοποίηση της οποίας έχουν προσδιοριστεί συγκεκριμένα οικονομικά αποτελέσματα.

Αποτελεί το πρώτο βήμα μίας μεταρρύθμισης με τελικό στόχο την πλήρη ενσωμάτωση των εσόδων των ασφαλιστικών Οργανισμών στη φορολογική διοίκηση και την ενοποίηση της διαδικασίας είσπραξης φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών μέχρι την 1/7/2017.

Με τη λειτουργία του Κέντρου, επιλύονται προβλήματα που κατά το παρελθόν καθιστούσαν τη διαδικασία είσπραξης και λήψης μέτρων αναγκαστικής είσπραξης πολύπλοκη και χρονοβόρα, με αποτέλεσμα οι ασφαλιστικοί οργανισμοί να μην εισπράττουν τα προβλεπόμενα έσοδά τους.

Ειδικότερα, το ΚΕΑΟ θα αναλάβει την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, του ΟΑΕΕ, του ΟΓΑ και του ΕΤΑΑ, καθώς και τη λήψη

μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ – Ν.Δ. 356/1974)

Οι βασικές αλλαγές που επέρχονται με τη δημιουργία του ΚΕΑΟ αφορούν τη θέσπιση μίας ενιαίας Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής, η μορφή της οποίας θα είναι κοινή για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, το καθορισμό ενιαίων προθεσμιών για την έκδοση και διαβίβαση της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς στο ΚΕΑΟ, καθώς και ενιαίων διαδικασιών είσπραξης και λήψης μέτρων αναγκαστικής είσπραξης εντός του ΚΕΑΟ.

Ειδικότερα, από τις επιμέρους παραγράφους του άρθρου προβλέπονται τα εξής :

A. Σύσταση και Λειτουργία του ΚΕΑΟ

1. Το ΚΕΑΟ λειτουργεί με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, και εποπτεύεται από τον Διοικητή του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ ή τον Υποδιοικητή, κατόπιν εκχώρησης της αρμοδιότητας αυτής.

Βασικός σκοπός του είναι η είσπραξη των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών των ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, ΟΑΕΕ, ΟΓΑ και ΕΤΑΑ, η δημιουργία ηλεκτρονικού Μητρώου Οφειλετών, η ενημέρωση των οφειλετών για την ύπαρξη της οφειλής με κάθε πρόσφορο μέσο, η ένταξη των οφειλετών σε καθεστώς ρύθμισης οφειλών και η λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης.

2. Σε πρώτη φάση στο ΚΕΑΟ θα διαβιβαστούν από 1.7.2013 οι ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές οφειλές του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και του ΟΑΕΕ, ενώ οι αντίστοιχες οφειλές του ΟΓΑ και του ΕΤΑΑ θα διαβιβαστούν από 1.1.2014.

Προκειμένου να μην συσσωρευτούν στο ΚΕΑΟ οφειλές μικρού ποσού, οι ασφαλιστικοί οργανισμοί θα διαβιβάζουν στο ΚΕΑΟ οφειλές συνολικού ύψους άνω των € 5.000,00 (κύρια οφειλή και τυχόν επιβαρύνσεις).

Όσον αφορά στις οφειλές που έχουν εκπέσει ρύθμισης, αυτές διαβιβάζονται στο ΚΕΑΟ εφόσον το συνολικό ύψος της οφειλής (κύρια οφειλή και τυχόν επιβαρύνσεις) υπερβαίνει και στην περίπτωση αυτή τις € 5.000,00.

Οι οφειλές συνολικού ποσού (κύρια οφειλή και τυχόν επιβαρύνσεις) κάτω των € 5.000,00 εξακολουθούν να εισπράττονται από τους ασφαλιστικούς φορείς.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που ο οφειλέτης έχει περισσότερες από μία οφειλές στον ίδιο ασφαλιστικό οργανισμό, αυτές αθροίζονται, και διαβιβάζονται στο ΚΕΑΟ εφόσον αθροιστικά υπερβαίνουν τις € 5.000,00.

Εάν όμως οι οφειλές είναι σε διαφορετικούς ασφαλιστικούς οργανισμούς, εξετάζεται εάν το άθροισμα ανά φορέα υπερβαίνει τις € 5.000,00 και όχι το άθροισμα σε όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Για παράδειγμα, στην περίπτωση οφειλέτη που οφείλει συνολικά, από κεφάλαιο και επιβαρύνσεις, στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ ποσά ύψους € 3.500,00 και € 2.500,00, και στον

ΟΑΕΕ ποσά ύψους € 1.000,00 και € 500,00, στο ΚΕΑΟ θα διαβιβαστούν οι οφειλές που έχει στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, καθώς αθροιστικά υπερβαίνουν τα € 5.000,00. Οι οφειλές προς τον ΟΑΕΕ, θα παραμείνουν στον ασφαλιστικό οργανισμό, καθώς αθροιστικά δεν υπερβαίνουν τις € 5.000,00.

3. Θεσπίζεται ενιαία διαδικασία είσπραξης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, με ρητή προθεσμία για την έκδοση της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής, η μορφή και τα στοιχεία της οποίας είναι κοινά για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής συντάσσεται εντός του επόμενου μήνα από τη λήξη της εμπροθέσμου καταβολής και όχι πέραν των έξι μηνών από την ημερομηνία που αυτές κατέστησαν καθυστερούμενες. Οι ανωτέρω προθεσμίες πρέπει να τηρηθούν αυστηρά από τις υπηρεσίες σας προκειμένου να λειτουργήσει αποτελεσματικά το ΚΕΑΟ. Ως εκ τούτου θα πρέπει να προβείτε σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την ομαλή λειτουργία των οργάνων των φορέων σας που σχετίζονται με την έκδοση της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής.

Σημειώνεται ότι με τη θέσπιση της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής, η οποία, όπως προαναφέρθηκε είναι ενιαία για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς που εξυπηρετούνται από το ΚΕΑΟ, καταργούνται οι αντίστοιχες διοικητικές πράξεις που εκδίδουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, βάσει των οικείων διατάξεων τους (για παράδειγμα η Πράξη Επιβολής Εισφορών (ΠΕΕ) και η Πράξη Επιβολής Προστίμου Ακαταχώρητων Εργαζομένων (ΠΕΠΑΕ) που εκδίδει το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ).

Είναι ευνόητο ότι οι σχετικές διατάξεις των ασφαλιστικών οργανισμών που προβλέπουν την έκδοση των διοικητικών πράξεων με τις οποίες επιβάλλονται κάθε είδους επιβαρύνσεις (πρόσθετα τέλη, πρόστιμα κ.λπ.) εξακολουθούν να ισχύουν και αποτελούν την νομιμοποιητική βάση για την έκδοση της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής. Στην Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής θα αναγράφεται η αιτία για την οποία αυτή εκδίδεται (π.χ. μη καταβολή ή εκπρόθεσμη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών, πρόσθετα τέλη, άρθρο και νόμος, κ.λπ.).

Για παράδειγμα οι υπηρεσίες του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, σε περίπτωση ακαταχώριστου εργαζομένου θα εξακολουθούν να επιβάλλουν το προβλεπόμενο από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.2556/1997 πρόστιμο, πλέον όμως δεν θα συντάσσεται ΠΕΠΑΕ αλλά Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής, στην οποία θα αναγράφεται ως αιτία έκδοσης η μη καταχώρηση εργαζομένου. Τα στοιχεία που θα περιλαμβάνει η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής, κοινά για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, θα καθοριστούν με Υπουργική Απόφαση, η οποία προωθείται προς υπογραφή.

4. Μέσα σε ένα μήνα από την έκδοσή της από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής διαβιβάζεται αυτοματοποιημένα στη βάση δεδομένων του ΚΕΑΟ, και της αποδίδεται μοναδικός αριθμός. Με την απόδοση μοναδικού αριθμού η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής καθίσταται νόμιμος εκτελεστός τίτλος.

Επίσης αυτοματοποιημένα, μέσω ειδικού προγράμματος και βάσει κριτηρίων, θα γίνεται ο διαχωρισμός των οφειλών σε άμεσα εισπράξιμες και μη.

Δίνοντας προτεραιότητα σε αυτές που έχουν χαρακτηριστεί ως άμεσα εισπράξιμες, οι

υπηρεσίες του ΚΕΑΟ ενημερώνουν τον οφειλέτη για τη ύπαρξη της οφειλής (τηλεφωνικά, με επιστολή, με sms, ή μέσω e-mail), και εφόσον αυτός δεν ανταποκριθεί, αποστέλλεται ατομική ειδοποίηση. Στην ατομική ειδοποίηση προβλέπεται προθεσμία είκοσι ημερών στον οφειλέτη να εξοφλήσει ή να ρυθμίσει την οφειλή. Η ατομική ειδοποίηση αποστέλλεται εντός μηνός από την ημερομηνία που διαβιβάστηκε η Πράξη Βεβαίωσης Οφειλής στο ΚΕΑΟ.

Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, και εφόσον ο οφειλέτης δεν προέβη σε εξόφληση ή ρύθμιση της οφειλής, οι υπηρεσίες του ΚΕΑΟ προχωρούν στη λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης κατά ΚΕΔΕ.

Συνεπώς, επιταχύνονται οι διαδικασίες για τη λήψη μέτρων αναγκαστικής είσπραξης, τα οποία μπορούν να λαμβάνονται σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα και είκοσι ημέρες.

5. Η άσκηση διοικητικών προσφυγών ή ένδικων βοηθημάτων κατά την ισχύουσα διαδικασία στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς για την αμφισβήτηση των ασφαλιστικών οφειλών δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

6. Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας είσπραξης των ασφαλιστικών οφειλών, ο οφειλέτης μπορεί να υπαχθεί σε ρύθμιση οφειλών. Κατά το στάδιο που η οφειλή βρίσκεται στους ασφαλιστικούς οργανισμούς η ρύθμιση οφειλών γίνεται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς, ενώ μετά τη διαβίβασή της στο ΚΕΑΟ, η ρύθμιση οφειλών γίνεται από τα αρμόδια όργανα του ΚΕΑΟ.

7. Οι ασφαλιστικές οφειλές που διαβιβάζονται στο ΚΕΑΟ εξακολουθούν να επιβαρύνονται με τις κάθε είδους προσανυξήσεις, πρόσθετα τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις.

Β. Έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων για την υλοποίηση του ΚΕΑΟ

Από την παρ. 10 προβλέπεται η έκδοση μίας σειράς Κανονιστικών Πράξεων, που αφορούν σε θέματα οργάνωσης, λειτουργίας και στελέχωσης του ΚΕΑΟ.

Ειδικότερα, προβλέπεται η έκδοση Υπουργικών αποφάσεων:

- για τη μορφή της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής (μέχρι 30/7/2013)
- για την διαδικασία είσπραξης και ηλεκτρονικής διαχείρισης των οφειλών του ΚΕΑΟ και τον τρόπο επίδοσης της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής (μέχρι 20/8/2013)
- για την απόσπαση του προσωπικού που θα απασχοληθεί στο ΚΕΑΟ (μέχρι 30/8/2013)
- για την έκδοση του κανονισμού οικονομικής οργάνωσης και λειτουργίας (μέχρι 25/9/2013)
- για τον τρόπο και τον χρόνο απόδοσης των εισπράξεων των οφειλών στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς (μέχρι 30/8/2013)
- για τον καθορισμό των κριτηρίων διαχωρισμού των οφειλών σε άμεσα και μη άμεσα εισπράξιμες (μέχρι 25/9/2013)
- για τον τρόπο και τη διαδικασία διασταύρωσης των στοιχείων με την Γενική

Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (μέχρι 25/11/2013)

- για τον καθορισμό κριτηρίων και δεικτών αποδοτικότητας του ΚΕΑΟ (μέχρι 25/11/2013)

- για την κατάργηση αρμοδιοτήτων των ασφαλιστικών οργανισμών και μεταφορά τους στο ΚΕΑΟ (μέχρι 1/2/2013)

Σύμφωνα με το ανωτέρω χρονοδιάγραμμα, άμεσης προτεραιότητας είναι οι Υπουργικές Αποφάσεις που αφορούν στη μορφή της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής, στη διαδικασία είσπραξης και ηλεκτρονικής διαχείρισης των ασφαλιστικών οφειλών εντός του ΚΕΑΟ, ο τρόπος και ο χρόνος απόδοσης των εισπράξεων του ΚΕΑΟ προς τους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς, οι οποίες θα πρέπει να έχουν εκδοθεί εντός του Αυγούστου.

Ήδη η Υπουργική Απόφαση για τη μορφή της Πράξης Βεβαίωσης Οφειλής βρίσκεται στο τελικό στάδιο της επεξεργασίας, ενώ για τις λοιπές Υπουργικές Αποφάσεις ήδη σας έχει ζητηθεί η αποστολή των σχετικών στοιχείων (σχετικό το αριθ. Φ.80000/οικ. 22302/741/22-7-2013 έγγραφό μας).

Το ΚΕΑΟ αποτελεί μία από τις σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις στο χώρο της Κοινωνικής Ασφάλισης. Προκειμένου να επιτευχθεί η άμεση και αποτελεσματική λειτουργία του απαιτείται η πλήρης συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Υπουργείο, Ασφαλιστικοί Οργανισμοί, ΚΕΑΟ), τόσο σε επίπεδο ηγεσίας όσο και σε υπηρεσιακό επίπεδο.

Στην κοινή αυτή προσπάθεια, οι ασφαλιστικοί οργανισμοί θα πρέπει να παρέχουν κάθε αναγκαίο στοιχείο και να συμμετέχουν ενεργά στην έκδοση των προβλεπόμενων Υπουργικών Αποφάσεων και στην οργάνωση των υπηρεσιών του ΚΕΑΟ, τροποποιώντας στις περιπτώσεις που κριθεί απαραίτητο τις υφιστάμενες δομές τους, ώστε να τηρούνται οι προβλεπόμενες από το νόμο διαδικασίες και προθεσμίες.

Κυρίως όμως οι υπάλληλοι των ασφαλιστικών οργανισμών, οι επιφορτισμένοι με τις αρμοδιότητες είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών, οφείλουν να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για την ουσιαστική επίτευξη των στόχων του ΚΕΑΟ, τη διεκδίκηση και είσπραξη των καθυστερούμενων ασφαλιστικών οφειλών. Προς τούτο πρέπει αμελλητί να συντάσσουν εντός των προθεσμιών τις αναγκαίες Πράξεις Βεβαίωσης Οφειλών και να τις διαβιβάζουν χωρίς καθυστέρηση στο ΚΕΑΟ.

Ειδικά, οι υπηρεσίες του ΟΓΑ και του ΕΤΑΑ, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές θα διαβιβαστούν στο ΚΕΑΟ από 1.1.2014, στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προβούν στις αναγκαίες προσαρμογές των διαδικασιών που ακολουθούν και των μηχανογραφικών συστημάτων τους, σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του ΚΕΑΟ, ώστε η μετάβαση στη νέα διαδικασία είσπραξης ασφαλιστικών οφειλών και λήψης μέτρων αναγκαστικής είσπραξης να γίνει χωρίς προβλήματα.

Για κάθε περαιτέρω πληροφόρηση και διευκρίνηση, οι Υπηρεσίες του Υπουργείου είναι στη διάθεσή σας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ